

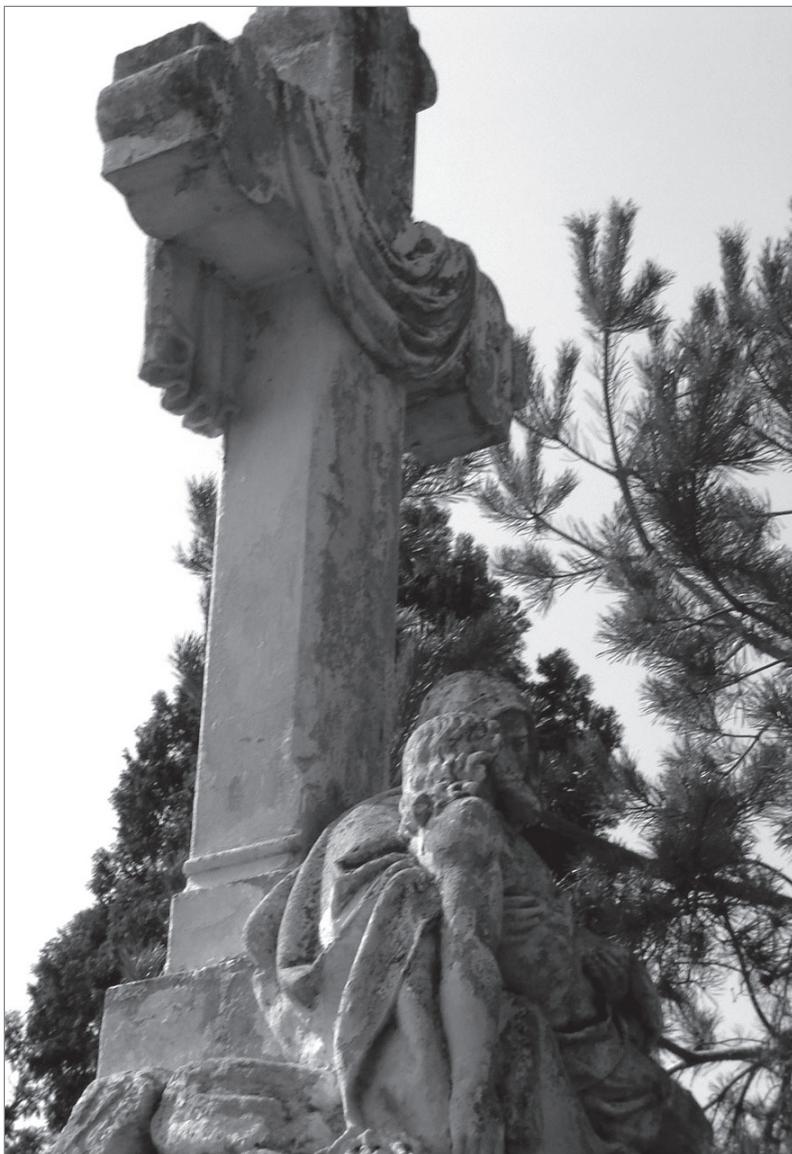

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

VII. ročník 2. číslo

Júl 2011

Vojtech Mihálik:

DOMA

*V slnečných dňoch, keď z vykúpaných stromov
dymí sa vzduch, vták píska, jačmeň šeopece,
aká to nádhera: príšť domov.*

*Z dalekej púte prichodím, a keď sa umyjem
a uvelebím v chlade záhradného šera,
dajú mi sladké, čerstvé ovocie
do taniera.*

*A čo je krásne: veľmi dobre viem,
že všetci na zemi, čo plodí pre nás úrodu,
môj chorý otec, mama sivá,
sestra i pes, no, všetko, čo len u nás býva,
sa teší môjmu príchodu.*

*Navečer blýskajú sa hviezdy nad komínom,
spí voda v studniach, riečna voda šušľavá
sa k mŕkvym mlynom
privráva.*

*A tak náš dom priam v strede plodnej zeme
vysoko dvíha strechu nad stromy
a kamennými ústami nám chváli
širokú rovinu, splav, role, repníská i sad.*

*V noci, keď všetko drieme,
kus neba odlomí
a aby sme sa milovali,
ako sa milujeme,
dá nám ho tajne vdychovať.*

Sčítali nás

Napriek tomu, že tohtoročné sčítanie ľudu, domov a bytov vyvolalo na celoštátnej úrovni nečakane ostré diskusie, vo Štvrtku na Ostrove sme nezaznamenali žiadne rušivé momenty, celá akcia prebehla s vážnosťou, akú si tak vážna udalosť vyžaduje od občanov aj organizátorov. Sme presvedčení, a veľmi nás teší, že tak občania, ako aj sčítací komisári (Klára Eleková, Erika Feketevízi, Jolana

Kissová, Ružena Kováčová a Eva Šticová) pristupovali k svojim povinnostiam veľmi zodpovedne a angažované, a práve tomu vďačíme, že v našej obci sčítanie obyvateľov bolo úspešné. Všetkým patrí teda veľká vďaka!

Spracovanie výsledkov sčítania obyvateľov, bytov a domov patrí do kompetencie Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorý avizuje prvé podrobnejšie údaje

zverejniť na jeseň tohto roku, ale z údajov našich sčítacích komisárov toľko už teraz vieme, že v obci Štvrtok na Ostrove v 567 bytových jednotkách – z čoho 551 sú rodinné domy – býva 1 807 obyvateľov, pre ktorých naša obec znamená stálu domovinu. Prajeme im všetkým veľa zdravia a šťastia.

Miestny zastupiteľský zbor

Večná téma

Podľa Slovníka slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied, vydanom ešte v roku 1965 slovo večný má viacero významov. Môže napríklad znamenať, že určitý jav je nekončiaci, nemenný, existujúci veky. Keďže čitateľom nášho občasníku sa môže zdať, že moju večnou tému je hospodárska a finančná kríza, ktorá trápi celú Európu aj Slovensko, a ktorá má neblahé dopady nie len na rodiny, ale aj na rozpočet miestnej samosprávy. Ak by bol pocit čitateľa pravdivý, len dúfať viem, že v prípade mojej „večnej témy“ nejde o „nekončiaci, nemenný jav“, ale len o „stále sa opakujúcemu“ alebo „trvale opakovanej“ tému – keďže slovko „večný“ má aj takéto významy podľa spomínaného slovníka.

Áno, je pravda: už viacnásobne mienim osloviť našich čitateľov tému finančnej a hospodárskej krízy a informovať občanov našej obce, ako ľažko znášame na úrovni samospráv – podotýkam: nie len mi vo Štvrtku na Ostrove, ale v zásade všetky obce a mestá v celej republike, o čom svedčí aj nedávny snem Združenia miest a obcí Slovenska – tento stav. Na moju obhajobu by som rád pripomenal, že nie moju vinou môže byť táto téma „stále sa opakujúcemu“, vo väčšine prípadov nie starostovia a primátori robia z tejto neľahkej situácie „trvale opakovanej“ tému. Informovať o skutočnom stave finančných zdrojov, o stave miestneho rozpočtu je zákonnou povinnosťou samospráv a obecných úradov, v prípade nášho miestneho poslaneckého zboru je to však aj morálnym záväzkom voči našim občanom.

Vychádzajúc teda zo spomínamej zákonnej povinnosti a taktiež z morálneho záväzku vedenia obce s ľažkým srdcom konštatujem smutný fakt, že zo zdrojov štátneho rozpočtu aj v tomto období dostávame stále menej peňazí, celkom konkrétnie namiesto obvyklých mesačných 30 tisíc eúr na mesiac máj bolo nám preukázaných deväť tisíc eúr a na mesiac jún jedenásť tisíc, teda zhruba jedna tretina z toho, čo nám právom patrí podľa zákona o financovaní miestnych samospráv. Hnilou čerešňou na pokazenej torte – ako smutno-vtipne charakterizoval hospodársku a finančnú situáciu jeden účastník spomenutého snemu ZMOS-u – je, že napriek tak drasticky a dramaticky zníženej dotácie samosprávam nikto neubral žiadnu z ich úloh, ani z len z tých, ktoré vykonávame ako od štátu prenesené právomoci, a k tomu ešte: tak ako občania a rodiny, aj samosprávy sa musia popasovať s problémom zvýšenia cien energií a rôznych služieb.

Napriek „stále sa opakujúcemu“ problémom chcem ubezpečiť občanov našej obce, že miestni poslanci a zamestnanci obecného úradu urobia všetko pre to, aby rozpočet obce zostal vyrovnaný a zároveň zachováme všetky služby pre verejnosť, ako verejné osvetlenie, čistota a poriadok na verejných priestranstvách, chod našich školských zariadení a podobne. Vyžaduje to železne pevnú finančnú disciplínu a racionálny prístup k všetkým zdrojom, ktorími disponujeme – ale to už je v ostatnom období „trvale opakovanej“ tému. Nezriekneme sa však ani možnosti

ďalšieho napredovania, s radostou oznamujem našim spoluobčanom, že obec Štvrtok na Ostrove bol zase úspešný s jedným vzácnym projektom, menovite získali sme štátnu podporu na obnovu a zateplenie budovy obecného úradu. Projekt je „vzácný“ preto, lebo podľa predbežných prepočtov po skončení prác ušetríme na energií približne sedem až osem tisíc eúr, teda vyše 200 tisíc korún, čo v týchto skromných časoch vôbec nie je zanedbateľná suma.

O to viac nás trápi nezodpovedný prístup niektorých našich spoluobčanov, ktorí namiesto riadneho zberu odpadov vyhadzujú svoje nepotrebné veci na verejných priestranstvach, pri cestách a vetrolonoch. Mali by si uvedomiť, že odvoz aj takto „skladovaného odpadu“ musí zaplatiť obec, lenže služba je oveľa drahšia, a práve takto míňané peniaze sú tie, ktoré zvykneme nazývať „oknom vyhodené centy“. Mali by si uvedomiť, že so svojou nezodpovednosťou – chtiac-nechtiac – okrádajú nás všetkých, aj samých seba.

V našom občasníku pravidelne informujeme našich čitateľov-občanov aj o zahraničných stykoch našej obce, presnejšie o družobných stykoch Štvrtku na Ostrove. S radostou oznamujem teda, že od posledného vydania nášho občasníku sa nám podarilo obnoviť jeden, pomaly už zabudnutý družobný kontakt, a to s Máriáknokom, malebnou obcou v Maďarsku. Pôvodnú zmluvu o družobnej spolupráci podpísali ešte v roku 1997, no vtedajšie vedenia obcí pristupovali ku konkrétnym kontaktom trošku vlažne a od roku 2000 v zásadne zmluva bola „umŕtená“. Starostka Máriáknoku, Emma Gáspár Tóásóné však vyhľadala nás, aby sme vypracovali spoločný projekt na budovanie a obnovu družobných stykov – Máriáknok mala zmluvu aj s obcami z iných krajín – s pomocou európskych fondov. Náš spoločný projekt napokon bol úspešný, dňa 24. júna sa uskutočnilo v maďarskej obci stretnutie troch obecných samospráv, v rámci ktorého sme písomnou formou vyjadrili naš spoločný záujem obnoviť družobnú spoluprácu našich obcí. Máriáknok má veľmi bohaté kultúrne a duchovné tradície, preto verím, že naša spolupráca bude na osoch všetkým našim občanom.

Péter Óry, starosta

Svätý Konštantín Cyril a Metod

Pri počiatkoch našej a ceľoeurópskej vzdelanosti a kultúry stáli okrem iných aj dvaja nenápadní muži. Sprostredkovali nám evanjelium a odovzdali poklad celého Božieho Slova, dali nám vieru, k našej reči zostrojili písmo, založili školy, vyučovali filozofiu, teológiu, liturgiu, jazyky, diplomaciu, právo. Vybudovali z hŕstky malého, ale ochotného ľudu novú kresťanskú kultúru rovnú svetovej podľa vtedajších pomerov. No napriek tomu, že boli velikánmi vedy a myslenia, neprestali patríť medzi maličkých, ktorým sú zjavené Božie tajomstvá. Neprestanú medzi nich patrí ani naši vzdelaní potomkovia? Je dobré, že sa snažíme, aby naše deti boli múdre a vzdelané, je dobré, že sa tento národ prejavuje ako rovnočenný partner neraz i v špičkových medzinárodných podujatiach. Majme však odvahu dosiahnuť špičkových výkonov aj, alebo najmä v úplnej otvorenosti pravde. Bez toho všetkého by naše snaženia raz mohla história označiť len ako silácke výkony intelektuálne mŕtvy. Ak má nás národ dnes väčšie šance ako kedykoľvek predtým, ak na svetové fórum vystupuje vždy častejšie a s väčším sebavedomím, bude si treba dobre uvedomiť, že by to všetko bolo len podvodom, keby na to svetové fórum nevystupoval celou pravdou ľudskej osobnosti, ktorá má svoje fažisko v tých tajomných nádherných svetoch, odkiaľ k nám prichádza radostné Kristovo posolstvo. Hrdíme sa, že stojíme na základoch Cyrilo-Metodskej tradície, avšak je to pravda už len z časti. Ak neobnovíme svoje svedomie, ak sa nevrátíme a nezmierime sa s Bohom, tak nezakúsime jeho moc, nenučíme sa pravej

múdrosti, nenučíme sa v živote správne rozhodovať. Zostaňme vernými synmi svojich otcov. Ešte nič nie je stratené,

no nesmieme sa spreneveriť evanjeliu, ktoré nás postavilo na nohy. Nikdy nezabudnime na to, že pri kolíske nášho národa stáli dvaja svetový veľkáni múdrosti a vzdelania, ktorí však zostali vo svojom srdci taký úprimní, skromní a otvorení, že im mohlo byť všetko zjavené. Pretože Boh pyšným odporuje, ale zjavuje sa pokorným. Nenechajme svojim deťom zabudnúť na sv. Cyrilu a Metoda, aby sa podľa príkladu našich predkov naučili úprimnej otvorenosti voči tajomstvu šťastia, života a lásky. Aby mali odvahu prijímať celé Zjavenie pravdy aj vtedy, keď je to nepríjemné, nevýhodné, životu nebezpečné, aj vtedy keď hovorí o nepochopiteľných svetoch, prevyšujúcich naše poznanie.

**Mgr. Marián Križan,
kaplán v Dvoroch nad Žitavou**

OBNOVENIE SÚSOŠIA „PIETA“

S úctou Vás žiadame o finančnú podporu na obnovenie súsošia „PIETA“, ako aj na opravu funkčnosti zvona.

Vašu podporu môžete učiniť buď osobne u členov vedenia občianskeho združenia: Tibor Nagy, Silvester Valacsay, Ladislav Egri, Alžbeta Labudová, Erika Feketevízi, Marta Takáčová, ďalej poštovou poukážkou ako ja bankovým prevodom..

OČIANSKE ZDRUŽENIE SPOLOČNOSŤ ŠTVRTOČANOV
SVÄTÉHO JAKUBA

930 40 Štvrtok na Ostrove č. 448

č.účtu: 8444343/5200

PPPU ref.č.: 022351105 v.s. 12011

ĎAKUJEME PEKNE ZA VAŠU PODPORU !

Rok plný akcií a podujatí

„Vždy ked vychádzate z domu, zdvihnite hrdo hlavu. Pozdravte svojich priateľov a nestrácajte čas premýšľaním o nepriateľoch. Pevne myslite na to, čo chcete vykonať a potom bez odbočovania smerujte k svojmu cieľu. Neprestávajte myslieť na svoj cieľ a potom ako budú plynúť dni, zistíte, že sa podvedome chytáte každej príležitosti umožňujúcej realizovať vašu túžbu, tak ako živočíchy žijúce v koraloch berú od každého prílivu živiny, ktoré potrebujú. Predstavte si v duchu schopného, svedomitého a užitočného človeka, akým chcete byť a tá predstava vás bude postupne meniť práve na takého človeka. Zachovajte si to pravé duševné rozpoloženie – odvahu, úprimnosť a dobrú náladu. Dobre myslieť znamená tvoriť. Všetko sa rodí prostredníctvom túzby a každá úprimná túžba sa naplní. Stávame sa tým, čím chceme byť.“

Týmto výrokom Elberta Hubbarda sme sa rozlúčili s našimi štvrtákmami a popriali sme im ešte ďalších úspechov na školách, na ktorých budú pokračovať.

Po desiatich mesiacoch ťažkej, húževnatej práce sú tu opäť prázdniny. Nastal čas bilancovania. Školský rok 2010/2011 bol plný rôznych akcií a podujatí, ktorými sme sa snažili spestiť naše vyučovanie. Koncom septembra začali na škole fungovať tri krúžky – Matematika hrou, Dramaticko-spevácky a Počítače hrou. V rámci učiva o Ochrane života človeka a prírody sme si spravili turistickú vychádzku, na ktorej sme si všímali jesenné práce na poli, videli sme vinohrady, šípky, trnky a kukuricu čakajúcu na zber. Porozprávali sme sa o bezpečnosti a správaní sa v lese. V októbri sme sa prostredníctvom celodenného projektu o zdravej výžive, ktorý sme venovali Svetovému dňu výživy, snažili detom priblížiť a vysvetliť zásady správneho stravovania, porozprávali sme sa o dôležitosti pestrej stravy, bohatej na vitamíny, hľadali sme dôležité vitamíny v jedlách, rozdeľovali sme jedlá na zdravé a škodlivé a nakoniec sme si v školskom klube spravili ochutnávku rôznych druhov ovocia a zeleniny. Za pekného jesenného počasia si školské kluby, našej aj ZŠ s VJM, zorganizovali opekačku. V mesiaci

november sme si po celý týždeň pripominali Európsky týždeň boja proti drogám. Dozvedeli sme sa veľa nového o nebezpečenstvách a nástrahách drog. Zúčastnili sme sa aj súťaže Žitnoostrovského kultúrneho strediska „Boží chrám“, do ktorej sme zaslali 11 prác. Začiatkom decembra sme mali v školskom klube posedenie s pánom farárom, na ktorom nám pán farár porozprával ako vlastné vznikol deň svätého Mikuláša. Pred Vianocami sme tradične zorganizovali vianočné tvorivé dielne, pre rodičov sme nacičili vianočnú besiedku a podarilo sa nám uvařiť kapustnicu, ktorá mala u detí aj rodičov veľký úspech. Zároveň sme sa s vianočnou tematikou zúčastnili súťaže OKS Dolný Kubín „Vianočná pohľadnica“. V januári deti pripravili darčeky pre nových prváčikov na zápis a navštívili sme Štátne bábkové divadlo v Bratislave. Vo februári sme sa zabávali na karnevale. Zároveň sme sa zúčastnili výtvarnej súťaže „Farebný svet Rómov“. Veľkým zážitkom pre žiakov bola „Noc s rozprávkou“ spojená s nocľahom v škole, ktorú sme zorganizovali v marci. V marci, keďže je to mesiac knihy, sme mali týždeň hlasného čítania, vytvárali sme si vlastné knihy, urobili sme si súťaže o najlepšieho čitateľa. Mesiac sme ukončili týždenným projektom „Ja ako niekto iný“, v ktorom sme spoznávali život ľudí na iných kontinentoch. Dozvedeli sme sa veľa o Indiánoch, Černochoch, Eskimákoch a Egypťanoch. Aj v tomto mesiaci sme sa zúčastnili výtvarnej súťaže „Policajti v akcii“. Potom

prišiel apríl s veľkonočnými sviatkami. Pri tejto príležitosti sme v jednotlivých ročníkoch zorganizovali súťaž o najkrajšiu elektronickú veľkonočnú pohľadnicu, veľkonočné tvorivé dielne a projekt o Veľkej noci a období pred ňou. Zistili sme prečo majú jednotlivé dni pred Veľkou nocou rôzne pomenovania čím sme si priblížili tradície našich predkov. Nezabudli sme ani na naše mamičky, mamlienky a anyuciky a pripravili sme pre nich krátke vystúpenie a veľa malých darčekov k ich sviatku. V máji sme boli na dopravnom ihrisku, prišiel k nám aj pán žonglér a sami sme si mohli vyskúšať, že žonglovanie nie je také jednoduché ako sa zdá. Ako každý rok pani vychovávateľka pre nás usporiadala družobné stretnutie s Ústavom liečebnej prevencie v Čakanoch. Na konci mája sme si pripomenuli Svetový deň mlieka a v júni sme absolvovali tri nádherné výletné dni. Prvým bol výlet k MDD do 3D kina a športového areálu v Dunajskej Stredye, druhým bol koncoročný výlet do rozprávkového kráľovstva Habakuky na Donovaloch a na treťom sme spoznávali krásy nášho hlavného mesta Bratislavu ako Dóm svätého Martina, Bratislavský hrad a starobylé centrum mesta. Zažili sme školský rok, v ktorom sme sa veľa naučili, veľa sme toho spoznali a zažili a po oddýchnutí cez prázdniny sa už teraz tešíme na ten nový, ktorý nám určite prinesie ešte mnoho nových zážitkov.

Mgr. Viera Iliašová

Počas svojho prvého volebného cyklu riadila prácu školskej komisie miestnej samosprávy, teraz je predsedníčkou komisie pre sociálne veci, zdravotníctvo a menšiny, čo sa nám, nezainteresovaným pozorovateľom môže zdať veľký rozdiel. Alžbeta Verébová – lebo o nej je reč – však tvrdí, že v takej obci ako Štvrtok na Ostrove každý poslanec miestnej samosprávy musí sa zaoberať s každou otázkou, ktorá trápi jeho voličov. Napriek tomu našou prvou otázkou ostali sme „verní“ našej pravnej úvahy, teda opýtali sme ju:

– Aké nové, neznáme úlohy Vás čakali po tom, čo ste vymenili oblasť školstva na otázky sociálne a zdravotnícke?

– Ak posudzujeme tieto oblasti života z úzko profesionálnych, odborných hľadísk, rozdiely sú značné a zjavné. Treba však vedieť, že práca poslancov miestnych samospráv ako aj jednotlivých komisií nesmerujú k tomu, aby nahrádzali činnosť naslovovatých odborníkov alebo vedúcich zamestnancov rôznych pracovísk z uvedených disciplín. Poslanec a člen rôznych komisií miestnych samospráv vykonáva svoju prácu cieľom vytvoriť čo najlepšie podmienky na fungovanie rôznych inštitúcií, zabezpečiť také prostredie pre odborníkov, aby ich práca bola efektívna a úspešná. Ak z tohto uhla pohľadu hodnotím moje predošlé a terajšie zaradenie v rámci činnosti samosprávy, vidím skôr podobnosti, ako rozdiely. Celkom konkrétnie: ako predsedníčka školskej komisie som sa musela zaoberať aj s otázkami sociálnymi a zdravotníckymi, veď žiaci našich škôl a ani ich rodičia nežijú vo vzduchoprázdne, a to isté môžem povedať aj o oblasti menšinovej problematiky, veď máme školu s vyučovacím jazykom slovenským a s vyučovacím jazykom maďarským, pri čom do týchto škôl chodia aj deti rómskeho pôvodu – alebo národnosti -, a teda aj táto otázka je stále aktuálna, čo neznamená, že problematická, len živá.

Stále viac pocitujeme dopady krízy

– Tak hovorme o podobnostiach alebo o tých otázkach, ktoré sa javia ako problémy napriek uvedeným oblastiam. Aké skúsenosti sú Vám vhod z predošlého volebného cyklu pri riešení nových úloh?

– Dúfam, že nikto z mojich kolegov-poslancov a takisto z predsedov ďalších komisií sa nebude krútiť nosom, ak o problémoch poviem pári slov všeobecne a aj v ich mene. Počúvame, čítame správy o tom, že hospodárska kríza už pominula a najhoršie už máme za sebou. Ale mne sa javí, že toto konštatovanie je pravdivé len na niektoré makroekonomicke ukazovatele alebo zmeny a v žiadnom prípade netvrídím, že optimistické hodnotenia v tomto smere sú neopodstatnené. Tvrďim však, že v každodennom živote menších spoločenstiev – do ktorých okrem rodiny započítavam aj obecné samosprávy – práve teraz pocitujeme dopady krízy a to stále silnejšie. Som presvedčená o tom, že by sme ne-našli poslanca miestnej samosprávy – a to nie len v našej obci, ale aj v širokom okolí -, ktorý by podal správu o tom, ako ľahko a jednoducho sa im darí riešiť problémy ľudí, občanov-voličov. A teraz konkrétnie o „mojich“ oblastiach. Vďaka blízkosti Bratislavu a šíkvnosti podnikateľov v našej obci nezamestnanosť u nás v žiadnom prípade nemôžeme hodnotiť ako dramatický sociálny problém, ale musíme vidieť aj to, že nové pracovné príležitosti nepríbúdajú, že mladým sa čoraz ľahšie hľadá práca, čo mnohí z nich prežívajú ako silnú traumu, zvlášť keď cítia, že kvôli nim sa dostala do faškostí celá rodina. Čo sa týka zdravotníctva, zabezpečujeme len dovoz liekov pre starších, chorých občanov, napriek tomu tvrdím, že zníženie počtu nemocničných lôžok alebo likvidácia niektorých oddelení v Dunajskej Strede znamená obrovský problém aj pre Štvrtičanov, veď budeme musieť chodiť do aj tak už preplnených

bratislavských nemocníc a čakať možno aj mesiace na vyšetrenie alebo konkrétny lekársky zákrok. Vďaka obrovskému úsiliu a neoblomnosti nášho starostu a ľudí okolo neho uskutočnili sa v našej obci v minulých mesiacoch významné investície, medzi inými podarilo sa nám rekonštruovať budovu našich škôl, ale zabezpečenie ich fungovania je stále ľažšie, veď príjmy zo štátneho rozpočtu stále klesajú, zároveň – ako aj rodinám – výdaje rastú napríklad za stále sa zvyšujúce ceny energií a rôznych služieb. Preto hovorím, že dopady hospodárskej krízy čoraz viac pocitujeme.

– Z uvedeného sa zdá, že do konca súčasného volebného obdobia neočakávate prevratné zmeny v oblastiach, na ktoré dohliadate ako predsedníčka komisie.

– Viete, podľa mňa človek v týchto po-hnutých časoch musí stať pevne na zemi s obidvomi nohami. Vieme o niektorých problémoch, máme aj predstavy o riešeniach, ba, aj pekné plány do budúcnosti. Bolo by dobré napríklad, keby sme mohli zabezpečiť samostatnú miestnosť pre Klub dôchodcov, trebá aj v samostatnej budove, v ktorej by ďalšia miestnosť bola vybavená počítačmi a slúžila mladým. Hovorili sme už aj o potrebe založenia klubu pre rómsku mládež, pomôcť im pri voľbe povolania alebo pri príprave na konkrétnu zamestnania. Žiaľ, tieto naše zámery v momentálnej hospodárskej situácii sú skôr snom, ako v dohľadnej dobe realizovateľným projektom. Myslím si, že teraz musíme vyvinúť maximálne úsilie na to, aby sme ochránili to, čo už máme, teda zabezpečiť chod Klubu dôchodcov na dnešnej úrovni a podporovať sociálne programy dobrovoľníkov, predovšetkým miestnej organizácie Červeného kríža a skautov.